

SOLUTIONS FOR RENEWING CONTENTS AND FORMS OF REVOLUTIONARY MORAL EDUCATION FOR OFFICERS AND PARTY MEMBERS IN NEW STAGE

Nguyen Huu Toan
Thai Nguyen University

ARTICLE INFO		ABSTRACT
Received:	16/5/2023	This article deals with the issue of revolutionary moral education for cadres and party members in the new period. With the use of historical and logical methods, combined with analysis and synthesis, etc., it helps to clarify some basic contents of revolutionary morality of cadres and party members... The article clarifies some basic contents of revolutionary morality, the issues posed and some solutions to contribute to the renewal of contents and forms of revolutionary moral education for cadres and party members. In order to improve the quality of revolutionary moral education for cadres and party members in the new period, it is necessary to focus on a number of key solutions such as Party building which is a key task and most crucial; building the contingent of cadres and party members which plays a vital role; each cadre and party member must regularly “modify the way of working”, “sweep away individualism”; they must realize that they are the most pioneering and exemplary. The renewing of the content and form of revolutionary moral education for cadres and party members will contribute to building a contingent of cadres and party members who have the will and responsibility, wisdom and determination to act in order to quickly realize the aspiration to develop “a prosperous and happy country” to put Vietnam firmly on the path to socialism.
Revised:	30/5/2023	
Published:	30/5/2023	
KEYWORDS		
Renewing		
Content		
Form		
Education		
Revolutionary moral		
Cadres, Party members		

NHỮNG GIẢI PHÁP ĐỔI MỚI NỘI DUNG, HÌNH THỨC GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG CHO CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN TRONG GIAI ĐOẠN MỚI

Nguyễn Hữu Toàn
Đại học Thái Nguyên

THÔNG TIN BÀI BÁO		TÓM TẮT
Ngày nhận bài:	16/5/2023	Bài viết này đề cập tới vấn đề giáo dục đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới. Với việc sử dụng phương pháp lịch sử và phương pháp logic, kết hợp với các phương pháp phân tích, tổng hợp... bài viết làm rõ một số nội dung cơ bản về đạo đức cách mạng, những vấn đề đặt ra và một số giải pháp góp phần đổi mới nội dung, hình thức giáo dục đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên. Để nâng cao chất lượng công tác giáo dục đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới, cần chú trọng một số giải pháp trọng tâm như: Công tác xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt, quan trọng hàng đầu, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên là trọng yếu; mỗi cán bộ đảng viên phải thường xuyên “sửa đổi lỗi làm việc”, “quét sạch chủ nghĩa cá nhân”; cán bộ, đảng viên phải nhận thức là người tiên phong, gương mẫu nhất. Việc đổi mới nội dung, hình thức giáo dục đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên sẽ góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên có ý chí và trách nhiệm, có trí tuệ và quyết tâm hành động để sớm hiện thực hóa “khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc”.
Ngày hoàn thiện:	30/5/2023	
Ngày đăng:	30/5/2023	
TỪ KHÓA		
Đổi mới		
Nội dung		
Hình thức		
Giáo dục		
Đạo đức cách mạng		
Cán bộ, đảng viên		

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.7955>

Email: nguyenhuutoan@tnu.edu.vn

<http://jst.tnu.edu.vn>

391

Email: jst@tnu.edu.vn

1. Giới thiệu

Chủ tịch Hồ Chí Minh là hiện thân, là tấm gương mẫu mực về đạo đức của người cán bộ cách mạng. Tấm gương của Người được thể hiện ở nhiều mặt, trên các lĩnh vực công tác, cũng như sinh hoạt, đời sống thường ngày. Có thể khái quát tấm gương đó ở những điểm chính để cán bộ, đảng viên và nhân dân noi theo, đó là: yêu nước, thương dân, tuyệt đối trung với nước, hiếu với dân; yêu thương con người; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; kiên quyết chống chủ nghĩa cá nhân; có tinh thần quốc tế trong sáng; đấu tranh tự phê bình, phê bình, dám đấu tranh bảo vệ chân lý, phê phán cái xấu, cái phi đạo đức.

Sau hơn 35 năm thực hiện đường lối đổi mới của Đảng, đất nước đã đạt được nhiều kết quả quan trọng trên các lĩnh vực, độc lập dân tộc được giữ vững, nhân dân được sống trong môi trường hòa bình. Tuy nhiên, các thế lực thù địch vẫn tìm mọi cách để chống phá cách mạng Việt Nam, phủ nhận con đường đi lên chủ nghĩa xã hội, xuyên tạc đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Bên cạnh đó, “một bộ phận cán bộ, đảng viên phai nhạt lý tưởng, giảm sút ý chí, ngại khó, ngại khổ, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”” [1, tr. 92]. Những biểu hiện đó nếu không được kịp thời chấn chỉnh chắc chắn sẽ để lại hậu quả nghiêm trọng, làm giảm sút niềm tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng, thậm chí còn ảnh hưởng đến sự tồn vong của chế độ. Tính chất khó khăn, phức tạp của công cuộc đổi mới đất nước, của thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, của cuộc đấu tranh chống các thế lực phản động, thù địch ở Việt Nam luôn đòi hỏi một cách nghiêm túc về chuẩn mực đạo đức của người cán bộ, đảng viên. Đứng trước những yêu cầu của thực tiễn, việc tăng cường giáo dục đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên là một vấn đề mang tính thời sự trong giai đoạn cách mạng hiện nay.

Do vậy, làm thế nào để có thể nâng cao được chất lượng công tác giáo dục tư tưởng, chính trị, đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên, đây là một vấn đề cần có những nghiên cứu về mặt khoa học. Đã có nhiều cách tiếp cận vấn đề của các nhà nghiên cứu, đã có những đề xuất, giải pháp được đưa ra. Trước hết, “rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân trong đội ngũ cán bộ, đảng viên là vấn đề luôn luôn được Đảng ta quan tâm hàng đầu” [2]. Đồng thời, việc học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là một vấn đề có ý nghĩa trong giáo dục đạo đức cách mạng. Những chuẩn mực đạo đức cách mạng mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đề ra đối với người cách mạng và bản thân mỗi chúng ta đều có thể học tập và làm theo được. Đó là “những giá trị chuẩn mực đạo đức rất gần gũi với cuộc sống... cho nên mỗi người, ở mỗi vị trí, ở mỗi nghề nghiệp căn cứ vào chuẩn mực đạo đức cách mạng mà Người đã nêu ra để làm tốt hơn vị trí, vai trò của mình” [3]. “Các tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên từ Trung ương đến địa phương cần nhận thức sâu sắc ý nghĩa, tầm quan trọng của “nêu gương”, chủ động hiện thực hóa những tri thức về đạo đức thành hành động đạo đức cụ thể, từ đó tạo ra những hình ảnh đẹp về người cán bộ, đảng viên” [4]. “Bản thân cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp phải thường xuyên bám sát các tiêu chí, quy định về nêu gương để “tự soi”, “tự sửa” từ lời nói, việc làm đến tự tu dưỡng, rèn luyện về mọi mặt” [5]. Đối với đội ngũ cán bộ, đảng viên trẻ - lực lượng thanh niên, “việc quán triệt, vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về bồi dưỡng đạo đức cách mạng cho thanh niên là một công việc quan trọng, có ý nghĩa lý luận và thực tiễn” [6]. Cần có những giải pháp phù hợp để “giúp thế hệ trẻ nâng cao nhận thức về chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, giáo dục những giá trị đạo đức truyền thống tốt đẹp của dân tộc, chuẩn mực đạo đức xã hội” [7].

Những kết quả nghiên cứu nêu trên đã góp phần làm rõ một số nội dung liên quan đến công tác giáo dục đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên. Tuy nhiên, cần có sự phân tích mang tính tổng quát, hệ thống về công tác giáo dục đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên. Trên cơ sở yêu cầu đó, từ những nội dung cơ bản về đạo đức cách mạng trong tư tưởng Hồ Chí Minh và những vấn đề đặt ra đối với việc giáo dục đạo đức cách mạng đối với cán bộ, đảng viên hiện nay, bài báo nêu ra những giải pháp đổi mới nội dung, hình thức giáo dục đạo đức cách mạng cho cán

bộ, đảng viên. Những kết quả bước đầu của bài báo sẽ góp phần làm sáng tỏ thêm những vấn đề về lý luận cũng như thực tiễn của công tác giáo dục đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên trong giai đoạn cách mạng mới.

2. Phương pháp nghiên cứu

Tác giả sử dụng phương pháp lịch sử và phương pháp logic, phương pháp nghiên cứu định tính để nghiên cứu các công trình khoa học liên quan, từ đó làm sáng tỏ một số nội dung cơ bản về đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong tư tưởng Hồ Chí Minh.

Trên cơ sở sử dụng phương pháp phân tích, tổng hợp, bài viết đánh giá thực trạng và chỉ ra một số vấn đề đặt ra đối với việc giáo dục đạo đức cách mạng của đội ngũ cán bộ, đảng viên hiện nay. Đồng thời, tác giả đề xuất một số giải pháp nhằm đổi mới nội dung và hình thức giáo dục đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới.

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Một số nội dung cơ bản về đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong tư tưởng Hồ Chí Minh

Trước hết, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đề cao vai trò của đội ngũ cán bộ. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Cán bộ là cái dây chuyền của bộ máy. Nếu dây chuyền không tốt, không chạy thì động cơ dù tốt, dù chạy toàn bộ máy cũng tê liệt. Cán bộ là những người đem chính sách của Chính phủ, của đoàn thể thi hành trong nhân dân, nếu cán bộ dở thì chính sách hay cũng không thể thực hiện được” [8, tr. 68]. Vì thế, Người rất quan tâm đến công tác xây dựng, rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng thật sự tiên phong, gương mẫu, có đạo đức cách mạng trong sáng, có bản lĩnh chính trị vững vàng, đủ năng lực, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

Theo Người, đạo đức cách mạng trở thành nhân tố quyết định sự thành bại của mọi công việc, phẩm chất mỗi con người. Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu: “Người cán bộ cách mạng phải có đạo đức cách mạng” [9, tr. 354], “Đạo đức là gốc”, người cán bộ phải thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, mới có thể trở thành người cán bộ chân chính. “Mọi việc thành hay là bại, chủ chốt là do cán bộ có phẩm chất đạo đức cách mạng, hay là không” [9, tr. 354]. Đạo đức của người cán bộ cách mạng được thể hiện trước hết ở chỗ: Luôn đặt lợi ích của Đảng, của dân tộc lên trên hết; biết giải quyết đúng đắn giữa lợi ích cá nhân với lợi ích của giai cấp, của dân tộc. Đạo đức cách mạng là sống lành mạnh, trong sạch, không xa hoa, lãng phí, không hủ hóa, tham ô, không đặc quyền, đặc lợi. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, là nội dung cốt lõi của đạo đức cách mạng, đó là phẩm chất đạo đức gắn liền với hoạt động hằng ngày của mỗi người. Người chỉ rõ: “Bọn phong kiến ngày xưa nêu cần, kiệm, liêm, chính, nhưng không bao giờ làm mà lại bắt nhân dân phải tuân theo để phụng sự quyền lợi cho chúng. Ngày nay ta đề ra cần, kiệm, liêm, chính cho cán bộ thực hiện làm gương cho nhân dân theo để lợi cho nước, cho dân” [10, tr. 220].

- *Thứ nhất, Cần* là “siêng năng, chăm chỉ, cố gắng dẻo dai” [11, tr. 118]. “Muốn cho chữ cần có nhiều kết quả hơn, thì phải có kế hoạch cho mọi công việc” [11, tr. 118]. Cần tức là lao động cần cù, siêng năng; lao động có kế hoạch, sáng tạo, có năng suất cao; lao động với tinh thần tự lực cánh sinh, không lười biếng. Phải thấy rõ, “lao động là nghĩa vụ thiêng liêng, là nguồn sống, nguồn hạnh phúc của chúng ta” [12, tr. 69].

- *Thứ hai, Kiệm* là “tiết kiệm, không xa xỉ, không hoang phí, không bừa bãi” [11, tr. 122]. Kiệm tức là tiết kiệm sức lao động, tiết kiệm thì giờ, tiết kiệm tiền của nhân dân, cả nước, của bản thân mình; không phô trương hình thức, không liên hoan chè chén lu bù. “Tiết kiệm không phải là bủn xỉn. Khi không nên tiêu xài thì một đồng xu cũng không nên tiêu. Khi có việc đáng làm, việc lợi ích cho đồng bào, cho Tổ quốc, thì dù bao nhiêu công, tốn bao nhiêu của, cũng vui lòng. Như thế mới là kiệm. Việc đáng tiêu mà không tiêu, là bủn xỉn, chứ không phải là kiệm. Tiết kiệm là phải kiên quyết không xa xỉ” [10, tr. 123]. Hồ Chí Minh yêu cầu “Phải cần kiệm xây dựng nhà nước” [11, tr. 69]. Theo Người, cần với kiệm phải đi đôi với nhau.

- *Thứ ba, Liêm* là “trong sạch, không tham lam” [11, tr. 12], “Liêm là không tham địa vị. Không tham tiền tài. Không tham sung sướng. Không ham người tăng bốc mình. Vì vậy mà quang minh chính đại, không bao giờ hủ hóa. Chỉ có một thứ ham là ham học, ham làm, ham tiến bộ” [13, tr. 489], “Chữ liêm phải đi đôi với chữ kiệm. Cũng như chữ kiệm phải đi đôi với chữ cần. Có kiệm mới có liêm được” [11, tr. 126].

- *Thứ tư, Chính* là “không tà, nghĩa là thẳng thắn, đứng đắn. Điều gì không đứng đắn, thẳng thắn, tức là tà” [11, tr. 129]. Đối với mình không tự cao, tự đại, luôn chịu khó học tập cầu tiến bộ, luôn tự kiểm điểm để phát triển điều hay, sửa đổi điều dở của bản thân mình. Đối với người thì không nịnh hót người trên, không xem khinh người dưới, luôn giữ thái độ chân thành, khiêm tốn, đoàn kết, thật thà, không dối trá, lừa lọc. Đối với việc thì để việc công lên trên, lên trước việc tư, việc nhà. Người cán bộ muốn trở thành người cách mạng chân chính có năm điều cần ghi nhớ “nhân, nghĩa, trí, dũng, liêm” và phải luôn nêu cao tinh thần tự phê bình và phê bình, bởi “tự mình phải chính trước, mới giúp được người khác chính. Mình không chính mà muốn người khác chính là vô lý” [14, tr. 644].

- *Thứ năm, Chí công vô tư* là hoàn toàn vì lợi ích chung, không vì tư lợi; là hết sức công bằng, không chút thiên tư, thiên vị, công tâm, luôn đặt lợi ích của Đảng, của nhân dân, của dân tộc lên trên hết, trước hết; chỉ biết vì Đảng, vì dân tộc. Chủ tịch Hồ Chí Minh căn dặn “Muốn cho dân yêu, muốn được lòng dân, việc gì có lợi cho dân phải hết sức làm, việc gì có hại cho dân phải hết sức tránh. Phải chú ý giải quyết hết các vấn đề dù khó đến đâu mặc lòng, những vấn đề quan hệ tới đời sống của dân... Ngoài ra, đối với tất cả mọi người trong các tầng lớp dân chúng, ta phải có một thái độ mềm dẻo, khôn khéo, biết nhân nhượng, biết trọng nhân cách người ta... Nói tóm lại, muốn được dân yêu, muốn được lòng dân, trước hết phải yêu dân, kính trọng, lễ phép với dân, phải đặt quyền lợi của dân lên hết thảy, phải có một tinh thần chí công, vô tư” [15, tr. 51-52].

Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm đến việc giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng. Người nói: “Cũng như sông thì có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được Nhân dân” [8, tr. 292]. Thấm nhuần đạo đức cách mạng, cán bộ sẽ xử lý hài hòa các mối quan hệ: với mình, với người và với công việc; cụ thể:

+ Đối với người: “Thân ái với nhau, nhưng không che đậy những điều dở... Chớ nịnh hót người trên. Chớ xem khinh người dưới. Thái độ chân thành, khiêm tốn... phải thực hành chữ Bác - Ái” [11, tr. 130-131].

+ Đối với việc: Phải nghĩ cho kỹ... phải có kế hoạch, phải để công việc nước lên trên, trước việc tư, việc nhà” [11, tr. 131].

+ Đối với nhân dân: Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh là phải hiểu nguyện vọng của dân, sự cực khổ của dân. Hiểu tâm lý của dân, học sáng kiến của dân... Phải tôn kính dân, phải làm cho dân tin, phải làm gương cho dân.

+ Đối với đoàn thể: Là phải tuyệt đối phục tùng mệnh lệnh của đoàn thể. Phải tuyệt đối trung thành. Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ, mỗi người cán bộ khi đã dấn thân vào con đường cách mạng, thì phải một lòng vì nước, vì dân, xứng đáng là người lãnh đạo và là người đầy tớ thật trung thành của Nhân dân.

3.2. Những vấn đề đặt ra đối với việc giáo dục đạo đức cách mạng của đội ngũ cán bộ, đảng viên hiện nay

Sau hơn 35 năm thực hiện công cuộc đổi mới toàn diện, đứng trước những thời cơ, vận hội mới cũng như những thách thức đối với đất nước, Đại hội XIII của Đảng đã khẳng định “Động lực và nguồn lực phát triển quan trọng của đất nước là khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và nền văn hoá, con người Việt Nam; thúc đẩy đổi mới sáng tạo, ứng dụng mạnh mẽ khoa học và công nghệ, nhất là những thành tựu của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư. Kết hợp sức mạnh dân tộc với sức

mạnh thời đại; phát huy tối đa nội lực, tranh thủ ngoại lực, trong đó nguồn lực nội sinh, nhất là nguồn lực con người là quan trọng nhất” [16, tr. 34].

Đồng thời, Đảng ta cũng xác định rõ nguồn lực quan trọng trong tiến trình phát triển của đất nước, đó là “Nhân tố có ý nghĩa quyết định thành công của sự nghiệp xây dựng, phát triển đất nước, bảo vệ Tổ quốc là tiếp tục tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, nâng cao năng lực lãnh đạo, năng lực cầm quyền và sức chiến đấu của Đảng; xây dựng Đảng và hệ thống chính trị thật sự trong sạch, vững mạnh toàn diện, xây dựng Nhà nước tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả; xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là đội ngũ cán bộ cấp chiến lược, người đứng đầu, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ” [16, tr. 34].

Như vậy, có thể khẳng định rằng, con người là “trung tâm”, là “nhân tố”, là “động lực” quyết định đến sự phát triển của đất nước trong giai đoạn cách mạng tiếp theo trên con đường đổi mới. Mỗi cán bộ, đảng viên phải thấy được vai trò, trách nhiệm của mình trong tiến trình cách mạng của dân tộc, từ đó không ngừng rèn luyện, phấn đấu về đạo đức, về năng lực để có thể đáp ứng được những yêu cầu mới của lịch sử.

Trong thời gian qua, đội ngũ cán bộ, đảng viên đã không quản ngại khó khăn, tận tâm, tận lực cống hiến, góp phần thắng lợi vào công cuộc đổi mới của đất nước. Tuy nhiên, bên cạnh đó vẫn còn “Một bộ phận cán bộ, đảng viên, trong đó có cả cán bộ lãnh đạo, quản lý nhận thức chưa đầy đủ tính chất, tầm quan trọng của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; chưa nêu cao tinh thần trách nhiệm, thiếu gương mẫu, phai nhạt lý tưởng, giảm sút ý chí, sa vào chủ nghĩa cá nhân, nói chưa đi đôi với làm, vi phạm kỷ luật đảng, vi phạm pháp luật” [17].

Đứng trước vấn đề này, Đảng ta khẳng định “Kiên quyết đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân, ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá”; kết hợp chặt chẽ, hài hoà giữa “xây” và “chống”, xây là nhiệm vụ cơ bản, chiến lược, lâu dài, chống là nhiệm vụ quan trọng, cấp bách, thường xuyên. Tạo bước phát triển mới của Đảng về trí tuệ, bản lĩnh chính trị, thực sự là đạo đức, là văn minh, ngày càng gần bó mật thiết với nhân dân, ngày càng được nhân dân tin tưởng; đủ uy tín và năng lực lãnh đạo thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng và sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc” [17].

Đảng ta hết sức quan tâm đến công tác xây dựng, rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên. Trước hết là công tác giáo dục về chính trị, tư tưởng, đạo đức cách mạng, Đảng xác định “Chú trọng xây dựng Đảng về đạo đức, đề cao trách nhiệm nêu gương, ý thức tự giác tu dưỡng, rèn luyện đạo đức của cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý và người đứng đầu các cấp; thực hiện nghiêm các quy định nêu gương của Đảng, quy định của Ban Chấp hành Trung ương về những điều đảng viên không được làm, cán bộ giữ cương vị càng cao càng phải tiên phong, gương mẫu. Nghiên cứu, bổ sung hoàn thiện chuẩn mực đạo đức cách mạng của đảng viên, đạo đức công vụ, chuẩn mực, giá trị con người Việt Nam phù hợp với truyền thống văn hoá tốt đẹp của dân tộc làm cơ sở cho cán bộ, đảng viên, đội ngũ công chức, viên chức rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị, ý thức sâu sắc hơn trách nhiệm của mình trước Đảng và nhân dân. Kiên quyết chống biểu hiện bè phái, cục bộ địa phương, “lợi ích nhóm” [17].

Để có lực lượng nòng cốt của cách mạng, phải xây dựng được đội ngũ cán bộ các cấp thật sự “trong sạch, vững mạnh”, trên cơ sở đó, Đảng đã khẳng định “Bảo đảm nguyên tắc Đảng thống nhất lãnh đạo công tác cán bộ và quản lý đội ngũ cán bộ, quán triệt sâu sắc vai trò của công tác cán bộ là “then chốt của then chốt”, có ý nghĩa quyết định mọi thành công của cách mạng nước ta cả trước mắt và lâu dài. Công tác cán bộ gắn với việc thực hiện chủ trương của Đảng về tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị, giữ vững vị thế cầm quyền và bảo đảm vai trò lãnh đạo trực tiếp, toàn diện của Đảng, hiệu lực, hiệu quả hoạt động của Nhà nước, đổi mới nội dung, phương thức và nâng cao chất lượng hoạt động của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội... Tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp có lý tưởng cách mạng, có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức trong sáng, hết lòng phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân, có năng lực, trình độ đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Cán bộ dù ở vị trí nào cũng phải luôn ý thức đầy đủ về trách nhiệm, “đúng vai, thuộc bài”, thật sự chuyên nghiệp, làm tốt nhiệm vụ được giao, phải gần bó mật thiết với nhân dân, được nhân dân tin

nhệm. Thực hiện tốt chủ trương khuyến khích, bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, luôn nỗ lực hành động vì lợi ích chung. Quan tâm xây dựng đội ngũ cán bộ khoa học, cán bộ nữ, cán bộ trẻ, cán bộ dân tộc thiểu số, cán bộ quản lý doanh nghiệp nhà nước” [17].

Như vậy, có thể khẳng định rằng, chặng đường tiếp theo của lịch sử dân tộc, những dấu mốc quan trọng trên con đường đổi mới đã được xác định. Để hiện thực hóa được mục tiêu đó, cần có sức mạnh của cả dân tộc, trong đó mỗi cán bộ, đảng viên là một nhân tố rất quan trọng. Do đó, mỗi cán bộ, đảng viên phải thực sự nhận thức đầy đủ, sâu sắc đối với những yêu cầu của cách mạng đang đặt lên vai của mình, từ đó quyết tâm hành động “phụng sự cách mạng, phụng sự nhân dân”, đưa nước ta tiếp tục phát triển trên con đường đi lên chủ nghĩa xã hội.

3.3. Một số giải pháp góp phần đổi mới nội dung, hình thức giáo dục đạo đức cách mạng cho cán bộ, đảng viên

Thứ nhất, công tác xây dựng Đảng là nhiệm vụ then chốt, quan trọng hàng đầu; xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên là trọng yếu

Các cấp ủy đảng phải thực sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng Đảng mạnh trên tất cả các mặt: Chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ. Thường xuyên đổi mới phương thức lãnh đạo, chỉ đạo theo hướng quyết liệt, linh hoạt, sáng tạo, hiệu quả, sát thực tiễn; chủ động đi sâu, đi sát cơ sở để nắm bắt tình hình địa phương, đơn vị, kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc từ cơ sở; bảo đảm sự lãnh đạo trực tiếp, toàn diện của cấp ủy đảng trên tất cả các lĩnh vực đời sống xã hội.

Trong đó, nhiệm vụ hàng đầu của công tác xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng đó là việc tổ chức nghiên cứu học tập, quán triệt, tuyên truyền và triển khai thực hiện các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Đảng. Nội dung này phải được tiến hành nghiêm túc, gắn với xây dựng chương trình hành động, kế hoạch thực hiện; chú trọng sơ kết, tổng kết thực tiễn, phải gắn việc học tập với hành động của mỗi cán bộ, đảng viên. Chú trọng việc thực hiện các nghị quyết về xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đặc biệt là các Nghị quyết Trung ương 6 (khóa VIII), Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI, XII, XIII) và các chỉ thị, kết luận của Bộ Chính trị về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Triển khai quyết liệt, đồng bộ, hiệu quả công tác đấu tranh ngăn chặn, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, nhất là trên không gian mạng để góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Triển khai các giải pháp cùng cố, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức đảng và chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên. Chú trọng xây dựng, giữ gìn mỗi đoàn kết thống nhất trong Đảng và trong toàn xã hội; thực hiện nghiêm các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng, nhất là nguyên tắc tập trung dân chủ, tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách, tự phê bình và phê bình... Coi trọng công tác bồi dưỡng, kết nạp đảng viên cả về số lượng và chất lượng.

Cấp ủy, chính quyền các cấp phải thường xuyên xác định xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên gắn liền với công tác xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị là nhiệm vụ then chốt. Qua đó, phải thường xuyên rà soát, đánh giá đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý để bố trí phù hợp. Chú trọng xây dựng đội ngũ cán bộ có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức tốt, lối sống lành mạnh; không quan liêu, tham nhũng; có tinh thần trách nhiệm cao trước Đảng và nhân dân; có tư duy sáng tạo, kiến thức vững vàng; phong cách làm việc khoa học, nói đi đôi với làm.

Thực hiện tốt công tác quy hoạch cán bộ, cử đi học các lớp bồi dưỡng dự nguồn các chức danh cán bộ lãnh đạo, quản lý... Chú trọng luân chuyển cán bộ trẻ, trong diện quy hoạch. Tác phong, lề lối làm việc của cán bộ, đảng viên thường xuyên được chấn chỉnh. Chú trọng làm tốt công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ toàn diện trên các mặt; bồi dưỡng, đào tạo cán bộ theo phương châm: lí luận gắn liền với thực tiễn.

Trong công tác bố trí, sử dụng cán bộ, phải cân nhắc kỹ trong việc lựa chọn, sắp xếp bố trí cán bộ; căn cứ vào năng lực, sở trường công tác của cán bộ để giao việc phù hợp; giao việc, bổ nhiệm những cán bộ trẻ, có phẩm chất đạo đức tốt, có trình độ, năng lực công tác, khả năng phát triển vào các chức danh lãnh đạo, quản lý; quan tâm đào tạo, bố trí, sử dụng cán bộ nữ... đảm bảo dân chủ, khách quan, có tính liên tục, kế thừa trong công tác cán bộ.

Trong nhận xét, đánh giá cán bộ, luôn coi trọng đánh giá về đức và tài của cán bộ, trong đó luôn coi đạo đức là nền tảng, là “*cái gốc*” của người cán bộ; đánh giá trình độ, năng lực, sở trường của mỗi cán bộ; lấy tiêu chuẩn hiệu quả, chất lượng công việc làm thước đo quan trọng để đánh giá cán bộ; thực hiện công tâm, khách quan trong đánh giá cán bộ.

Thứ hai, mỗi cán bộ đảng viên phải thường xuyên “sửa đổi lối làm việc”, “quét sạch chủ nghĩa cá nhân”

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định muốn sửa đổi lối làm việc thì phải thực hiện tốt nhất việc “phê bình và sửa chữa”. Người căn dặn: “Mục đích của phê bình cốt để giúp nhau sửa chữa, giúp nhau tiến bộ. Cốt để sửa đổi cách làm việc cho tốt hơn, đúng hơn. Cốt để đoàn kết và thống nhất nội bộ” [13, tr. 469]. Và đối tượng đầu tiên cần ưu tiên đó là Đảng, Người nói: “Đảng viên và cán bộ cũng là người. Ai cũng có tính tốt và tính xấu. Song đã hiểu biết, đã tình nguyện vào một Đảng vì dân, vì nước, đã là một người cách mạng thì phải cố gắng phát triển những tính tốt và sửa bỏ những tính xấu. Vì tính xấu của một người thường chỉ có hại cho người đó; còn tính xấu của một đảng viên, một cán bộ, sẽ có hại đến Đảng, có hại đến nhân dân” [13, tr. 491]. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “Vì vậy, ngay từ bây giờ, các cơ quan, các cán bộ, các đảng viên, mỗi người mỗi ngày phải thiết thực tự kiểm điểm và kiểm điểm đồng chí mình. Hễ thấy khuyết điểm phải kiên quyết tự sửa chữa, và giúp đồng chí mình sửa chữa. Phải như thế, Đảng mới chóng phát triển, công việc mới chóng thành công. Nếu không sửa chữa khuyết điểm của ta, thì cũng như giấu giếm tật bệnh trong mình, không dám uống thuốc, để bệnh ngày càng nặng thêm, nguy đến tính mệnh” [13, tr. 470].

Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng “trong Đảng ta còn có những người chưa học được, chưa làm được bốn chữ “chí công vô tư” cho nên mới mắc phải chứng chủ nghĩa cá nhân. Chủ nghĩa cá nhân là một thứ vi trùng rất độc, do nó mà sinh ra các thứ bệnh rất nguy hiểm” [13, tr. 491-492]. Người đã chỉ rõ những căn bệnh nguy hại sinh ra từ “chủ nghĩa cá nhân” cần phải sửa chữa, loại bỏ như là: Bệnh tham lam; Bệnh lười biếng; Bệnh kiêu ngạo; Bệnh hiếu danh; Bệnh thiếu kỷ luật; Bệnh kéo bè kéo cánh; Óc hẹp hòi; Óc địa phương; Óc lãnh tụ... Để chữa trị những căn bệnh này cần phải thực hiện tốt phê bình và tự phê bình.

Thứ ba, cán bộ, đảng viên phải nhận thức là người tiên phong, gương mẫu nhất

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, tính tiên phong, gương mẫu của đảng viên là sự “kiên quyết nhất, hăng hái nhất, trong sạch nhất, tận tâm tận lực phụng sự Tổ quốc và nhân dân” [10, tr. 501]. “Mọi công việc Đảng đều do đảng viên làm. Mọi nghị quyết Đảng đều do đảng viên chấp hành. Mọi chính sách của Đảng đều do đảng viên mà thấu đến quần chúng. Mọi khẩu hiệu, mọi kế hoạch của Đảng đều do đảng viên cố gắng thực hiện” [10, tr. 218].

Có thể khẳng định, tính tiên phong, gương mẫu của người cán bộ, đảng viên phải được thể hiện ở mọi lúc, mọi nơi, mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Điều đó không thể tự nhiên mà có, mà phải do chính người cán bộ, đảng viên tu dưỡng, rèn luyện hằng ngày, thông qua quá trình phấn đấu không ngừng mới có được. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Người đảng viên - dù công tác to hay nhỏ, địa vị cao hay thấp - ở đâu cũng phải làm gương mẫu cho quần chúng... Mà muốn cho quần chúng hăng hái thi hành, thì người đảng viên ắt phải xung phong làm gương mẫu để quần chúng bắt chước, làm theo” [10, tr. 55]. Để làm tốt điều đó, theo Bác, cán bộ, đảng viên phải làm gương mẫu trong lao động sản xuất và trong học tập; phải xung phong gương mẫu trong mọi công việc, hết lòng hết sức phục vụ nhân dân; phải gương mẫu, phải thiết thực, miệt mài nói tay làm để làm gương cho nhân dân. Người nhắc nhở cán bộ, đảng viên: “Trước mặt quần chúng, không phải ta cứ viết lên trán chữ “cộng sản” mà ta được họ yêu mến... Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước” [10, tr. 16].

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, cán bộ, đảng viên phải tiên phong, gương mẫu bởi họ là những người nắm vững chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, vì thế “đảng viên đi trước, làng nước theo sau”, dẫn dắt quần chúng, trong phong trào cách mạng. Cán bộ, đảng viên là người dẫn dắt quần chúng, muốn quần chúng làm theo thì bản thân phải là tấm gương, phải “cố gắng làm kiểu mẫu cho quần chúng trong mọi việc”.

Chúng ta thấy rằng, trong cuộc sống hằng ngày, cán bộ, đảng viên không những phải có trách nhiệm tự tu dưỡng tốt để trở thành con người có đời tư trong sáng, mà còn phải là tấm gương để nhân dân noi theo.

4. Kết luận

Đất nước ta đang bước vào một giai đoạn cách mạng mới, dân tộc đang đứng trước những thời cơ, vận hội to lớn để phát triển. Để hiện thực hóa được “khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc”, mỗi cán bộ, đảng viên phải thực sự thấm nhuần tư tưởng, đạo đức của Hồ Chí Minh về đạo đức cách mạng. Mặc dù, nước ta “chưa bao giờ có được vị thế và cơ đồ” như ngày hôm nay, đó là những thuận lợi rất căn bản để phát triển đất nước, tuy nhiên, chúng ta cũng đứng trước rất nhiều khó khăn, thử thách trên con đường đi lên chủ nghĩa xã hội. Trong hoàn cảnh đó, đòi hỏi mỗi cán bộ, đảng viên phải thường xuyên, liên tục rèn luyện, trau dồi đạo đức cách mạng. Không thể có một hình thức, phương thức tối ưu, duy nhất để giáo dục đạo đức, cách mạng cho cán bộ, đảng viên. Đó phải là một quá trình, là sự kết hợp bởi nhiều yếu tố, nhưng quan trọng hơn hết, chính là sự “tự nhận thức”, là “thấm thấu chủ động”, là phải thường xuyên “tự răn, tự rèn” để đạo đức cách mạng trở thành “cốt cách”, là “lẽ sống” của mỗi cán bộ, đảng viên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] Communist Party of Vietnam, *Document of the 13th National Congress of Deputies*, vol. I, National Political Publishing House, Hanoi, 2021.
- [2] H. T. Pham, “Ethics of officials and party members in the Document of the 13th National Congress of Deputies,” *Journal of Theoretical Activities*, no. 1, no. 190, p. 15, 2023.
- [3] T. N. Pham, “The meaning of cultivating and training the revolutionary morality of "necessity, thrift, integrity, righteousness, justice and impartiality" according to Ho Chi Minh's thought for today's students,” *Vietnam Journal of Education*, vol. 22, p. 8, May 2022.
- [4] Q. A. Nguyen, “From the admonition "Really imbued with revolutionary morality" in the Will of President Ho Chi Minh to "set a moral example" of the party cadres and members,” *Journal of Political Science*, no. 7, pp. 34-35, 2019.
- [5] S. L. Dang, “Setting an example – A method of leadership of the Party that is pervasive and inspirational to the people,” *Communist Review*, no. 1006, p. 48, January 2023.
- [6] T. T. Vu and T. K. Nguyen, “Revolutionary moral education for Vietnamese youth according to Ho Chi Minh's thought in the current period,” *TNU Journal of Science and Technology*, vol. 225, no. 07, pp. 198-207, 2020.
- [7] Q. H. Bui, “Ho Chi Minh Thought on caring, training and fostering to promote the role of youth and its application in the current renovation cause,” *Communist Review*, no. 1006, p. 41, January 2023.
- [8] *Ho Chi Minh Complete Works*, vol. 5, National Political Publishing House, Hanoi, 2011.
- [9] *Ho Chi Minh Complete Works*, vol. 9, National Political Publishing House, Hanoi, 2011.
- [10] *Ho Chi Minh Complete Works*, vol. 7, National Political Publishing House, Hanoi, 2011.
- [11] *Ho Chi Minh Complete Works*, vol. 6, National Political Publishing House, Hanoi, 2011.
- [12] *Ho Chi Minh Complete Works*, vol. 13, National Political Publishing House, Hanoi, 2011.
- [13] *Ho Chi Minh Complete Works*, vol. 5, National Political Publishing House, Hanoi, 2000.
- [14] *Ho Chi Minh Complete Works*, vol. 5, National Political Publishing House, Hanoi, 1995.
- [15] *Ho Chi Minh Complete Works*, vol. 4, National Political Publishing House, Hanoi, 1995.
- [16] Communist Party of Vietnam, *Document of the 13th National Congress of Deputies*, vol. I, National Political Publishing House of Truth, Hanoi, 2021.
- [17] Central Committee, *Conclusion No. 21-KL/TW, dated October 25, 2021 of the Fourth Conference of the Party Central Committee, term XIII on promoting building and rectification of the Party and political system; resolutely prevent, repel and strictly handle cadres and party members who have degraded in political ideology, morality, and lifestyle, expressing "Self-Rotten" and "Self-transformation"*, 2021.